

NEWSY SZKOLNE

KĄCIK HISTORYCZNY

Rzymskie zwyczaje

Bogaci Rzymianie swój wolny czas spędzali na ucztach, które traktowane były jako pewnego rodzaju sport. Dużą popularnością cieszyły się koła literackie oraz publiczne odczyty. Niebywałą rozrywką były także urządzone co jakiś czas igrzyska oraz igrzyska cyrkowe, gdzie uciechy dostarczały między innymi wyścigi rydwanów.

Mnóstwo czasu spędzano w termach, gdzie ze względu na urządzenie i charakter kwitło życie towarzyskie całego miasta. Przy wejściu do term urzędował capsarius, u którego pozostawiano na przechowanie pieniądze i kosztowności, po czym przechodziło się do szatni. Wszystkie termy składały się zasadniczo z trzech części: sali widnej, o kopulastym sklepieniu, gdzie znajdowały się baseny z zimną wodą; małej sali ogrzewanej oraz sali, w której odbywały się ciepłe kąpiele. Oprócz zwykłych kąpiele można było udać się do parni i zażyć kąpiele parowych. Tuż obok parni znajdowały się pomieszczenia, gdzie nacierano ciała olejkami. W termach były także stadiony i boiska oraz specjalne portyki, gdzie odpoczywano po ćwiczeniach fizycznych i kąpielach, zabawiając się dyskusjami, słuchając recytacji poetów i mówców. Były również biblioteki oraz bufety, z których korzystała jednakże raczej ludność zamożniejsza.

Z term mogli korzystać wszyscy mieszkańcy miasta, nawet ci najbiedniejsi, gdyż opłaty za wejście były naprawdę niskie lub nie było ich wcale. Wstęp do łaźni miały również kobiety, jednakże po licznych skandalach wydano ustawę, nakazującą im korzystanie z term w innych godzinach niż mężczyźni.

Julia Malirz

Barbarzyńca dawniej a dziś

Kim dzisiaj jest barbarzyńca? Współcześnie nazywa się tak morderców, a przynajmniej osoby okrutne, zachowujące się nagannie.

Dawniej, w czasach starożytnych, np. w Grecji barbarzyńcą był każdy cudzoziemiec czyli obcy, mówiący

niewyraźnie, niezrozumiale dla Greków, a więc bełkocący. Np. grecki poeta Homer podkreślał obcość sąsiadów Greków - mieszkańców Karii nazywając ich *barbarzyńcami*, gdyż mówili "bar-bar", a więc wydawali bezsensowne, niezrozumiale dźwięki.

W Rzymie zaś, barbarzyńcą był ten, kto nie był Rzymianinem ani Grekiem. Później słowo barbarzyńca nabrało negatywnego znaczenia i dla Greków i Rzymian. Oznaczało nim przedstawiciela innej czyli niższej od greckiej i rzymskiej kultury. Rzymianie określali tak przedstawicieli wszystkich ludów, które nie należały do grecko-rzymskiej cywilizacji i miały cechować się dzikością i brakiem kultury. W toku kontaktów z obcymi cywilizacjami, przede wszystkim wschodnimi, Grecy zauważyli dość istotne różnice, które zaowocowały przekonaniem o wyższości Greków. Wyższość ta miała przejawiać się tym, iż Hellen (Grek) miał prawo do uczestniczenia w życiu politycznym swojej polis (patrz - demokracja ateńska), natomiast barbarzyńca wschodni podlegał władcy. Grecki filozof Arystoteles doszedł do wniosku, iż "słuszną rzeczą jest, by Hellenowie nad barbarzyńcami panowali, jako że barbarzyńca, a niewolnik to z natury jedno i to samo". Grecy uznawali też za barbarzyńców m.in. starożytnych Macedończyków, którzy byli po części Grekami, podobnie jak wspomniani wcześniej Karowie z Karii.

Barbarzyńcami dla Rzymian byli w szczególności:

- Antowie
- Awarowie
- Celtowie
- Germanie
- Hunowie
- Partowie
- Persowie
- Sarmaci
- Scytowie
- Goci

Szymon Szostek

NEWSY SZKOLNE

KĄCIK HISTORYCZNY

UWAGA KONKURS!!!

Długo oczekiwany konkurs z wiedzy o regionie właśnie nadchodzi.

Przebiegać będzie w trzech etapach.

Oto ogłaszamy etap pierwszy :

Należy napisać legendę o założeniu naszej miejscowości posługując się poprawną gwarą cieszyńską. Tekst legendy przepisany na komputerze czcionką nr 12 nie powinien być krótszy niż 1 strona formatu A-4. Jedna legenda powinna posiadać jednego autora. Gotowe teksty prosimy dostarczać do środy, 5 stycznia do p. Moniki Garaj.

Raz oddane prace nie będą zwracane.

Kolejne etapy są niespodzianką i będziemy je publikować w następnych wydaniach kącika historycznego. Zwycięzca wszystkich trzech części konkursu otrzyma nagrodę - niespodziankę. Przewidziane są również nagrody dla zwycięzców poszczególnych etapów. Zwycięska legenda doczeka się (mamy nadzieję;) inscenizacji:)

Zapraszamy do udziału w konkursie, a przede wszystkim w zabawie jaką ze sobą niesie!!

Kalendarium historyczne

1 grudnia 1415 — urodził się Jan Długosz, historyk, kronikarz

9 grudnia 1922 — wybrano Gabriela Narutowicza na prezydenta Rzeczypospolitej; był to pierwszy w historii prezydent Polski

13 grudnia 1981 — wprowadzono stan wojenny w Polsce ,ograniczono wolność obywatelom, na ulice wyjechały czołgi wprowadzono godzinę milicyjną, początkowo od 19.00 a później od 22.00 do 6.00 , co oznaczało zakaz wychodzenia z domu bez specjalnej przepustki; o stanie wojennym poinformowało Polskie Radio o godzinie 6.00 rano nadając przemówienie generała Wojciecha Jaruzelskiego; stan wojenny zniesiono dopiero w 1983 roku

24 grudnia 1798 — urodził się Adam Mickiewicz, najwybitniejszy twórca romantyczny, poeta, publicysta, działacz polityczny

31 grudnia 1932 — zespół polskich kryptologów złamał kod niemieckiej maszyny szyfrującej «Enigma»

Czy wiesz, że...

Gdyby tylko Cesarstwo Rzymskie nie upadło, to już w średniowieczu posługivalibyśmy się maszynami parowymi, a niewiele później komputerami. Czy jednak to rzymska technika zasługuje na największe uznanie? Przelomowych odkryć na długo przed Rzymianami dokonywali Grecy. Mało kto wie, że wynaleźli nie tylko filozofię, ale również budziki, automatyczne teatrzyki, prymitywne roboty, automaty...

Z najstarszych dowcipów świata...

Odyseusz mówi cyklopowi, że jego prawdziwe imię brzmi „Nikt”. Kiedy wraz z ludźmi atakuje cyklopa, ten krzyczy: „Nikt mnie atakuje!”. Nikt nie przybywa na pomoc (Homer, „Odyseja”, ok. 800 p.n.e.).

Pytanie: jakie zwierzę chodzi rankiem na czterech łapach, w południe na dwóch, a wieczorem na trzech? Odpowiedź: człowiek. Jako dziecko potrzebuje do chodzenia czterech kończyn, jako dorosły chodzi na dwóch nogach, a na starość podpira się laską (po raz pierwszy pojawia się w „Królu Edypie” w 429 p.n.e.).

Jacy psotnicy ukryli się w tym rebusie?

